

Gabinet de Premsa

Nota informativa

24 de novembre del 2020

TMB presenta un pla de prevenció de l'assetjament sexual a les xarxes de metro i autobús

El document inclou un decàleg i un protocol d'actuació davant els incidents de caràcter sexual o de gènere que tinguin lloc al transport públic

Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) ha presentat el document de base del pla de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe a les xarxes de metro i autobús. L'acte de presentació, que ha tingut lloc aquest matí a l'estació de metro de Diagonal, ha comptat amb la presència de la regidora de Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona i presidenta de TMB, **Rosa Alarcón**, i la presidenta de l'àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar de la Diputació de Barcelona i alcaldessa de Sant Boi de Llobregat, **Lluïsa Moret**.

El **pla de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe** conté el marc normatiu i conceptual, un recull de recomanacions, una proposta de procediment intern i un decàleg que expressa la condemna de TMB, com a principal operador de transport públic de Catalunya, a qualsevol comportament que impliqui assetjament sexual o per raó de sexe a les xarxes de metro i autobús. El document s'emmarca en el Pla de Civisme i Gestió de la Convivència de TMB i el Codi Ètic corporatiu. El pla es desenvoluparà a través d'un procés participatiu amb el teixit associatiu de l'àmbit de les dones, que s'impulsarà conjuntament amb l'àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar de la Diputació de Barcelona.

Un protocol obert a aportacions

En l'acte de presentació del pla contra l'assetjament, la presidenta de TMB, **Rosa Alarcón**, ha declarat que "el transport públic ha de ser un espai segur des de tots els punts de vista, ara més que mai a nivell sanitari per la Covid-19, però el metro i el bus han de ser espais segurs perquè les dones viatgin tranquil·les". Alarcón afirma que es tracta "d'un pla innovador i pioner, ja que des de TMB mostrem el ferm compromís per la plena seguretat del col·lectiu femení. A més serà un protocol acordat i anirem de la mà de la Diputació de Barcelona, el compartirem amb les entitats de dones perquè hi facin les aportacions que calguin i que enriqueixin encara més la iniciativa".

En la seva intervenció, la diputada **Lluïsa Moret** ha afirmat que "avui iniciem un procés de treball conjunt amb TMB per millorar i canviar la lògica de funcionament de la xarxa de bus i metro", aportant eines i recursos per combatre l'assetjament en aquests espais públics. Ha destacat que "a la província de Barcelona tenim 11 municipis que també es beneficien de la xarxa TMB, als quals també ens dirigim", en el que assenyalat com un "protocol pioner" en la seva matèria. Moret ha destacat que "iniciatives com aquesta contribueixen a eradicar el concepte 'geografia de la por', en referència a l'autocensura que s'imposen les dones a l'hora de circular per l'espai públic, així com les limitacions referides als horaris, la

Gabinet de Premsa

Nota informativa

vestimenta, les actituds, etc. i que comporten que les dones s'autolimitin en l'exercici de les seves llibertats”.

Un de cada 5 casos d'assetjament en llocs públics passa al transport

Segons l'enquesta de mobilitat de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), el 60% de les persones que utilitzen la xarxa de transport públic són dones. En l'última enquesta de violència masclista de la regidoria de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament, les dones que han estat víctimes de violència masclista assenyalen l'esfera pública com l'escenari més habitual de l'assetjament sexual, i entre els espais públics, el transport figura en primer lloc, amb el 21,6% dels casos.

En coherència amb la creixent consciència i sensibilitat cap a la gravetat i abast del problema, TMB pretén avançar establint mesures concretes tot articulant vies pràctiques i efectives de prevenció, detecció, protecció i resposta contra aquest tipus de conductes incíviques que, en molts casos, poden esdevenir delictives. El document se centra en l'assetjament sexual no previst al Codi Penal però constitutiu d'infracció administrativa, és a dir, comportaments verbals, no verbals i/o físics d'índole sexual, no volguts per la persona receptora, o bé un sol incident que, pel seu caràcter summament ofensiu, pot constituir per si sol un cas d'assetjament sexual.

Propostes a implementar als transports de TMB

A nivell operatiu, entre les recomanacions i mesures a implementar a la companyia destaquen realitzar auditories de gènere, crear funcionalitats a les aplicacions mòbils corporatives, establir un canal específic al servei de queixes i d'atenció a la ciutadania per canalitzar i fer seguiment d'aquest tipus de comportaments i fer accions formatives i informatives en matèria de prevenció, detecció i protecció contra l'assetjament sexual, adreçades al personal en contacte més directe amb els usuaris.

Concretament, el pla també detalla una **proposta de mesures** per implementar a la xarxa de metro, com ara incrementar la presència d'agents de seguretat, crear un sistema de videovigilància específic dins dels combois a partir de la prova pilot actualment en curs, més, presència d'agents policials, millorar la il·luminació de vestíbuls, andanes i passadissos o fins i tot incorporar un fil musical que generi un ambient més amable i acollidor al suburbà. Quant al bus, també aposta per incrementar els agents de seguretat i autoritats policials i el sistema de videovigilància específic; a més d'establir un sistema de parades a demanda en rutes d'autobusos d'àrees perifèriques i assegurar la visibilitat a les marquesines de les parades de bus gestionades pels diferents ajuntaments implicats.

El pla també proposa un **protocol d'actuació** entre els diferents responsables, àrees i departaments interns de TMB davant d'un incident de caràcter sexual o de gènere que es pugui produir a les xarxes de metro i bus.

Gabinet de Premsa

Nota informativa

Finalment, el document resumeix en un **decàleg de compromisos** la voluntat de la companyia per erradicar aquestes conductes incíviques de les seves xarxes de transport i contribuir així a la prevenció de l'assetjament:

1. TMB manifesta el seu ferm compromís per la igualtat real i efectiva entre homes i dones.
2. TMB s'obliga a promoure un comportament respectuós i tranquil a les xarxes de transport públic, fomentant una convivència pacífica entre les persones usuàries, independentment del seu sexe.
3. TMB es compromet a adoptar les mesures adequades per evitar qualsevol forma de discriminació per raó de sexe sobre les persones usuàries de les seves xarxes de transport.
4. TMB declara el seu absolut rebuig envers qualsevol comportament contrari a la llibertat, la dignitat i la integritat física i psíquica de les persones usuàries, així com de qualsevol altra persona vinculada a les xarxes de transport públic.
5. TMB confirma la seva intenció de seguir desenvolupant accions de sensibilització i conscienciació per combatre qualsevol manifestació ofensiva envers el sexe de les persones durant l'experiència de viatge.
6. TMB expressa la seva contundent desaprovació de gestos, mirades i insinuacions de forma lasciva o intimidatòria entre persones usuàries del metro o dels autobusos, amb independència del seu aspecte físic o vestimenta.
7. TMB aposta per l'escolta activa de totes aquelles dones que se sentin assetjades sexualment o per raó del seu sexe, així com d'aquelles que tinguin indicis d'aquest tipus de conductes no desitjades.
8. TMB referma la seva voluntat de seguir reforçant les accions preventives i d'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe per protegir les dones usuàries de les xarxes de metro i autobusos.
9. TMB explicita la seva voluntat per treballar conjuntament amb els agents i autoritats competents per a l'elaboració d'un protocol d'actuació contra l'assetjament sexual i per raó de sexe, a fi d'assegurar que les xarxes de transport públic siguin entorns de mobilitat segurs, respectuosos i confortables per a totes les persones.
10. TMB assumeix la responsabilitat de donar a conèixer per totes les vies possibles el contingut d'aquest document i la seva finalitat.